

**Advies betreffende het plan-MER bij het PRUP
'Secundaire wegverbinding Aalst-Lebbeke (N41)
incl. zoekzones voor windturbines'**

Nummer:	INBO.A.2011.27
Datum advisering:	14 maart 2011
Auteur(s):	Lode De Beck, Joris Everaert
Contact:	Niko Boone (niko.boone@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	e-mail op datum van 3 maart 2011
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos Provinciale Dienst Oost-Vlaanderen T.a.v. Viviane Vanden Bil Gebr. Van Eyckstraat 2-6 9000 Gent viviane.vandenbil@lne.vlaanderen.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Carl De Schepper (carl.deschepper@lne.vlaanderen.be)

AANLEIDING

In het provinciaal ruimtelijk structuurplan Oost-Vlaanderen (M.B. 18 februari 2004) wordt een te ontwerpen secundaire weg II (N41 vanaf de N47 tot de N406, tussen Dendermonde en Aalst) aangeduid. De provincie Oost-Vlaanderen neemt het initiatief tot opmaak van een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) om het tracé van de weg planologisch vast te leggen. In het kader van dit ruimtelijk uitvoeringsplan wordt een milieueffectenrapport (plan-MER) opgesteld. In het plan-MER wordt tevens de mogelijkheid onderzocht om windturbines te plaatsen in een aantal zoekzones langsheen het traject van de weg.

VRAAGSTELLING

Het Agentschap voor Natuur en Bos vraagt het INBO advies uit te brengen bij dit plan-MER.

TOELICHTING

1. Alternatievenonderzoek

Het plan-MER stelt dat er bij elk van de vier tracés een significante tot zeer significante negatieve impact zou ontstaan omwille van o.a. verstoring en barrièrewerking in het Bellebroek (natuurreservaat en weidevogelgebied).

In de richtlijnen voor het PRUP staat dat de inrichtingsalternatieven 'ondertunneling' en 'aanleg van een viaduct' aan bod moeten komen in het MER, zodra blijkt dat er zich negatieve effecten aandienen.

Een volledige ondertunneling of overbrugging ter hoogte van de kruising van het aaneengesloten openruimte gebied van ca. 745 ha tussen Dendermonde en Aalst zal wellicht een verschillend effect teweeg brengen dan de uitvoering op maaiveldniveau. Het lijkt dan ook aangewezen dit in deze fase ten gronde te onderzoeken. In voorliggend document wordt dit slechts kort vermeld.

Het plan-MER stelt milderende maatregelen voor bij realisatie van de weg op maaiveldniveau. Als 'compenserende' maatregel kan eventueel bijkomend voorgesteld worden om verderop in het Bellebroek een zone specifiek voor weidevogels te gaan beheren (bv. in kader van beheerovereenkomsten die mogelijk zijn in weidevogelgebied).

In de richtlijnen is sprake van onderzoek naar een mogelijke noordelijke route (ten noorden van Oudegem). Hierbij wordt gewezen op een lagere barrièrewerking door de aansluiting bij bestaande infrastructuren. We stellen vast dat de noordelijke route die samenvalt met de spoorlijn Dendermonde-Schellebelle niet onderzocht is. Dit kan gerealiseerd worden via de aanleg van een viaduct over de lengte van dit stuk spoorweg waarmee de weg samenvalt. Eventueel kan dit gecombineerd worden met een verlenging van dit viaduct over het natuurgebied aan de rand van het Denderbellebroek.

Het plan-MER onderzocht een mogelijke noordelijke route en wijst deze af omdat het niet voldoet aan de randvoorwaarde van het vrijwaren van de oude spoorwegbedding Oudegem-Aalst. De spoorwegbedding zou gevrijwaard kunnen worden indien een viaduct gebouwd wordt over de gehele lengte van de spoorweg of indien de weg parallel aan de spoorwegbedding aangelegd wordt.

2. Onderzoek naar zoekzones voor windturbines

Mits uitvoering van de in het plan-MER beschreven mitigerende maatregelen, verwachten we geen betekenisvolle impact door het plaatsen van de geplande windturbines.

3. Geplande ontwikkelingen

Bij de geplande ontwikkelingen ontbreekt :

- De visie bij de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur, meer bepaald de gewenste ruimtelijke structuur voor de buitengebiedregio Schelde-Dender. Deze visie moet leiden tot RUP's waarbij de gebieden van het VEN en de natuurverwevingsgebieden afgebakend worden. In de effectbeschrijving wordt dit slechts kort besproken zonder een weergave van de visie op kaart en van de ruimtelijke concepten vooropgesteld voor de gebieden waar de tracés gelegen zijn.
- De voorstellen van natuurverbindingsgebieden uit het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan.
- De ontwikkelingsvisie van de diverse natuurreservaten en/of Vlaamse reservaten binnen hun respectievelijke uitbreidingsperimeter/visiegebied
- de visie uit de rapporten die hieronder in punt 4 (beschikbare informatie) geciteerd worden.

4. Beschikbare informatie

Bij de beschikbare informatie is geen gebruik gemaakt van volgende rapporten die o.i. nuttig zijn omdat er ook ontwikkelingsscenario's in beschreven worden voor het gebied waar de mogelijk tracés gelegen zijn:

- Vermeersch S., De Knijf G. & Decler, K. (2004). Verkennende ecologische gebiedsvisie voor de Dender. *Rapporten van het instituut voor natuurbehoud*, 2004(7). Instituut voor Natuurbehoud: Brussel : Belgium. ISBN 90-403-0213-8. 244 pp.¹
- Envico (2001). Optimalisatie van de natuurwaarden langs de Dender door een aangepaste inrichting en beheer. In opdracht van AMINAL, Afdeling Natuur.

5. Effecten op fauna en flora

Er wordt weinig rekening gehouden met de effecten op de Zijpbeekvallei (o.m. in §7.2.4 ontbreekt dit).

Bij de beschrijving van de biologische karteringseenheden wordt gekeken naar de eerste eenheid. Er wordt echter geen rekening gehouden met de Natura 2000 habitattypen. In de vallei van de Zijpbeek liggen verschillende bosjes die geheel of deels tot het prioritair habitatype 91E0 (subtype vn en va) gerekend worden, alsook enkele ruigten die mogelijk habitatype 6430 zijn (Paelinckx *et al.*, 2009). Bij gebruik van deze kaart moeten alle habitatvelden in rekening gebracht worden. Voor de Natura 2000 habitattypen ontbreekt een tabel zoals 9.7 in bijlage en een verdere analyse hiervan. Ook ontbreekt een onderzoek naar de effecten op de Natura2000 habitats, vooral voor de locatie doorheen de Zijpbeekvallei.

Het plan-MER verwijst naar de potentieel natuurlijke vegetatie (PNV). Deze kaart geeft potenties weer voor boshabitats. Het is onduidelijk welke bijdrage deze kaart heeft voor de beoordeling van de milieueffecten. We adviseren dit te verduidelijken.

---

¹ Elementen hieruit worden gebruikt in de beschrijving van de referentiesituatie.

Het INBO beschikt naast PNV ook over PotNat. Dit instrument geeft info over een groot aantal vegetaties, ook niet-boshabitats. Indien het zinvol is voor de beoordeling van de milieueffecten om de potenties van het gebied te beschrijven, worden best beide kaarten gebruikt.

In bijlage 9 van het plan-MER wordt de aanwezigheid van groene kikker vermeld. Er wordt aangegeven dat deze niet voorkomt in het soortenbesluit. De 3 vormen van het groene kikkercomplex (*Pelophylax esculenta synklepton*), i.c. poelkikker (*Pelophylax lessonae*), bastaardkikker (*Pelophylax kl. esculenta*) en meerkikker (*Pelophylax ridibundus*) komen wel voor in het soortenbesluit².

REFERENTIES

Paelinckx D., De Saeger S., Oosterlynck P., Demolder H., Guelinckx R., Leyssen A., Van Hove M., Weyembergh G., Wils C., Vriens L., T'Jollyn F., Van Ormelingen J., Bosch H., Van de Maele J., Erens G., Adams Y., De Knijf G., Berten B., Provoost S., Thomaes A., Vandekerckhove K., Denys L., Packet J., Van Dam G., Verheirstraeten M. (2009). **Habitatkaart, versie 5.2: indicatieve situering van de Natura 2000 habitats en de regionaal belangrijke biotopen.** Integratie en bewerking van de Biologische Waarderingskaart, versie 2 (Rapport en digitaal bestand). Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO.R.2009.4. Brussel. 92 pp. + GIS-bestand.

---

² Besluit van 15 mei 2009 van de Vlaamse Regering met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer (B.S. 13/08/2009)